

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Reports

گزارشها

یونس نگاه
۲۱ مارچ ۲۰۲۰

یونس نگاه

گرسنگان پنجشیر برای نان طالب می‌شوند

طالبان بتازگی ۶۰۰ تن از جوانان پنجشیری را به نیروهای وزارت داخله و دفاع آن گروه استخدام کرده‌اند و به اساس [گزارشی](#) که از طلوع نیوز نشر شده، به تعداد ۱۵۰۰ تن دیگر نیز در آینده از پنجشیر استخدام خواهند گردید تا با معاشی که دریافت می‌کنند از منافع طالبان در پنجشیر حفاظت نمایند. محمد آغا حکیم، والی طالبان برای پنجشیر گفته است که وزارت داخله آن گروه اطمینان داده تا نیروهای بیشتری برای خدمت به «نظام» از جوانان پنجشیر استخدام شوند.

از چهره جوانان تازه جذب شده خستگی و بی‌کاری هویدا است. روزالدین یکی از این تازه جذب‌شده‌ها به طلوع نیوز گفته است که سه‌چهار سال بیکار بودم، «بیکاری مشکلات خودش را دارد. و تشکر می‌کنم از امارت اسلامی که زمینه کار را فراهم کرده است.» روزالدین لبخند به لب نداشت و به‌نظر می‌رسید اندوهگین و شرمسار است.

رسیدن به «مقام» جنگجوی طالب برای این جوانان آسان نبوده و باید از فلترهای ذهنی و ظاهری بسیاری گذشته باشند. اکثر این جوانان که در سن مکتب و دانشگاه‌اند، پیش از آمدن طالبان اذهان و ظواهر متفاوتی داشته‌اند و چیزهای دیگری آرزو می‌کرده‌اند، اما حالا عده‌ای شاید ذهن و پوشش خود را و تعدادی تنها ظواهر خود را طالبانی کرده، برای بقا به صفوف طالبان پیوسته‌اند. نورالدین کلاه قندهاری پوشیده، چادر تیره‌ای که بین طالبان جنوب رایج است، دور سرش پیچیده و ریش و مویش را نیز ژولیده نگه داشته است.

عین‌الدین باشنده دیگر پنجشیر نیز در آن گزارش گفته است که جوانان به خاطر بی‌کاری به صفوف طالبان می‌پیوندند: «به‌خاطر بی‌کاری است. ایران اگر برونند حالا {آنجا} مشکلات زیاد است. مردم تلف می‌شوند. به‌خاطر بی‌کاری است.» تأکید به بی‌کاری حکایت از آن دارد که اگر این جوانان گزینه دیگری می‌داشتند تفنگ طالب را به‌دوش نمی‌کشیدند.

آنان نگفته‌اند که برای خدمت به امارت طالبان هیجان دارند و خوشحال‌اند که فرصت پیوستن به صفوف جنگجویان طالبان را به دست آورده‌اند. در گزارش طلوع نیوز آمده است که پیش از این نیز تعداد ۶۰۰ جوان پنجشیری به وزارت‌های دفاع و داخله طالبان استخدام شده‌اند، و گویا جوانان پنجشیر بیشتر از جوانان دیگر ولایات به صفوف اردو و پولیس طالبان جذب شده‌اند.

پنجشیر زندان باشندگان

طالبان «فتح» پنجشیر را بزرگترین دستاورد خود خواندند. برای آن شعر و ترانه سرودند، پای‌کوبی و جشن به‌پا کردند و در روزهای اول از پنجشیر تا راولپندی محافل خوشی و شادباش‌گویی برپا نموده بودند. برای مدت طولانی تمام پنجشیر را قرارگاه نظامی ساخته بودند و هنوز آن ولایت نسبت به سایر نقاط کشور بیشتر تحت نظارت نظامی است. جمعیت بزرگی از ساکنان پنجشیر آن‌جا را رها کرده‌اند، و هزارن تن در داخل پنجشیر و دیگر زندان‌ها به بند کشیده شده‌اند. در ماه میزان ۱۴۰۱، یعنی حدود یک‌سال بعد از حاکمیت طالبان «جبهه مقاومت» [اعلام کرد](#) که طالبان ۵۴۰۰ تن باشنده پنجشیر را زندانی کرده است. آن زمان مولوی حسام‌الدین حسام، رئیس پیشین شورای علمای افغانستان و عضو جبهه مقاومت به روزنامه هشت‌صبح گفته بود: «تنها از ولایت پنجشیر ارقام دقیق پنج هزار و ۴۰۰ نفر بندی سیاسی [داریم]. طالبان از این گروگان‌گیری‌ها برای تضعیف مقاومت، نسل‌کشی، اخاذی و بهره‌گیری اقتصادی و استخباراتی استفاده می‌کنند». در آن گزارش جزئیات تکان‌دهنده از شکنجه و کشتار مردان پنجشیر آمده است. نصیر احمد، باشنده پنجشیر که برای مدتی در پنجشیر زندانی بوده، گفته است: «طالبان پسر کاکا و دو جوان دیگر را از قریه ما حدود پنج ماه پیش بازداشت کرده بودند. جسد پسر کاکایم را که زیر شکنجه این گروه جان باخته بود، یک ماه بعد پیدا کردیم و از دو جوان دیگر را چند روز پیش. از این دو جوان دیگر فقط بوت و دستمال‌شان از زیر یک پلچک پیدا شد. اجسادشان را که طالبان در آن‌جا گذاشته بودند، سگ‌ها خورده بودند.»

در ماه میزان ۱۴۰۳ طالبان پای‌سنگ زندان جدیدی را با هزینه ۱۲ میلیون افغانی در بازارک، مرکز پنجشیر گذاشتند. به [گزارش](#) رسانه‌های داخلی این محبس گنجایش هزار زندانی را خواهد داشت و در زمینی به وسعت ۱۱ جریب ساخته می‌شود. یک جوان ۲۶ ساله از پنجشیر در واکنش به ساخت زندان جدید در پنجشیر به رادیو آزادی گفته است: «ساختن زندان جدید در ولایت پنجشیر واقعاً برای ما نگران‌کننده است. این وضعیت زیاد بالای روح و روان ما تأثیرات منفی می‌گذارد. ساختن زندان به این معنی است که باید بیشتر مردم را طالبان در پنجشیر زندانی کنند.»

باشندگان پنجشیر بارها گفته‌اند که کل ولایت پنجشیر به یک زندان عمومی بدل شده است. یک جوان ۲۹ ساله، در ماه میزان امسال به رادیو آزادی گفته بود: «بعد از نماز خفتن ما مردم گشت و گذار کرده نمی‌توانیم. اگر ما را خارج از خانه ببینند به بهانه‌های مختلف دست‌گیر می‌کنند. دهقان به دهقانی رفته نمی‌تواند و چوپان نمی‌تواند رمة خود را به کوه و یا چراگاه ببرد. مردم بسیار زیاد به ستوه آمده‌اند. از زمانی که این‌ها (طالبان) به قدرت رسیده‌اند، همه مردم متضرر شدند. اما مردم پنجشیر بیشتر از همه {متضرر شده‌اند}».

زندان‌های طالبان در سه سال گذشته، قربانیان بسیاری از سراسر افغانستان به‌خصوص از باشندگان شمالی و پنجشیر گرفته است. یوناما در ماه سپتمبر ۲۰۲۳ گزارش داد که طالبان زندانیان را به‌شیوه‌های گوناگون شکنجه می‌کنند. اندیپندنت فارسی به نقل از یوناما نوشته بود: «طالبان برای گرفتن اعتراف... از شوک برقی، ضرب و جرح، بستن راه تنفس، خوراندن اجباری آب، بستن چشم‌ها، تهدید و اشکال دیگر شکنجه استفاده می‌کنند.»

شکنجه، گرسنگی و مغزشوئی

جنگ‌ها حتی در کشورهای پیش‌رفته از گرسنگان و محرومان جامعه نیرو می‌گیرد. در جنگ اکراین هزاران جوان اجاره‌ئی از روسیه، اکراین، آسیای میانه، قفقاز و حتی شرق دور به جبهه‌های مرگ فرستاده شده‌اند. جنگ‌های خاورمیانه با گوشت و استخوان انسان‌های گرسنه شعلهور بوده است. هزاران جوان از افغانستان، پاکستان، ایران و سایر مناطق در سوریه و عراق در بدل معاش و امتیازات اقامتی می‌جنگیدند. اردوی جمهوری اسلامی افغانستان نیز تا آخرین روزها بر دوش نیروهای جوان بی‌کار استوار بود. انگیزه اصلی جنگجویان طالب نیز معاش و اخاذی بود. طالبان با ایجاد شبکه‌های ترور مردان بی‌کار را در قریه‌ها و شهرها استخدام می‌کردند و به آنان صلاحیت اخاذی، شکنجه، کشتن و جمع‌آوری عشر می‌دادند. این‌گونه سراسر افغانستان در شعله‌ای که هیزم اصلی آن گرسنگی مردم بود، می‌سوخت. گاهی اتفاق می‌افتاد که دو برادر، یکی در اردوی جمهوری اسلامی و دیگری در صفوف طالبان می‌جنگیدند.

طالبان در نزدیک به چهار سال گذشته پنجشیریان را با ابزار شکنجه، مغزشوئی و محرومیت‌های تحمیلی به‌جائی کشانده‌اند که حالا صدها جوان آن ولایت به استخدام طالبان در می‌آیند تا از زندان‌های طالبان که در آن برادران و خواهران‌شان به زنجیر کشیده شده‌اند نگرهبانی کنند، در راه‌ها و جاده‌های پنجشیر گزمه کنند تا چوپان‌ها و دهقانان و مغازمداران مقررات رفت‌وآمد و قیود شبگردی طالبان را زیر پا نمانند.

این تنها قصه پنجشیر نیست. هر منطقه افغانستان با کم‌وبیش تفاوت دچار این وضعیت است. بیشتر جوانان قندهاری، خوستی، بدخشی و هلمندی که چوب سوخت سیاست‌های تبعیض‌آمیز و استبدادی طالبان می‌شوند گرسنگانی‌اند که بین مردن در بیکاری و جنگیدن با خود و هموطنان‌شان، دومی را انتخاب می‌کنند.

*****

نوت: این نوشته در زن تایمز نیز به نشر رسیده است.